БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 141 (18.319). • Пайшанба, 1982 йил 17 июнь • Баҳоси 3 тийин.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Ульянов районидаги «III Интернационал» совхозида ғалла ўрими уюшқоқлик билан давом этмоқда. Ўримда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ғулом Турсунов етакчилик қилаётган бригада аъзолари пешқадамлик қилишяпти. Суратда: совхознинг бош инженери Карим Холов (ўртада) комбайнчи Сайфулла Косимов ва бригада бошлиғи Ғулом Турсунов билан ўрим сифати ҳақида суҳбатлашяпти.

Ш. Шаропов фотоси. (ЎзТАГ).

МАЪМУРЧИЛИКНИНГ ЖАНГОВАР ПРОГРАММАСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумининг қарори

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1982 ЙИЛ МАЙ ПЛЕНУМИНИНГ ЯКУНЛАРИ ҲАМДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВнинг «СССРнинг 1990 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ ВА УНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ДОКЛАДИДАН КЕЛИБ ЧИҚАДИГАН ВАЗИФАЛАРИ ҲАҚИДА

Дунёни революцион тарзда тубдан ўзгартиришни ўзларига касб қилиб олган совет кишилари эзгу мақсадни — янги жамият кишилари — коммунизм бунёдкорлари ҳар томонлама ва гармоник тарзда, баркамол бўлиб етишишлари учун тобора қулайроқ шарт-шароитлар яратишни кўзлаб йил сайин тобора кенг миқёсдаги соцпал-сиёсий, хўжалик ва маданий вазифаларни ҳал этмоқдалар. Зотан, бу партиямизнинг ҳамиша энг муҳим программ талаби бўлиб келди ва совет халқи Коммунистик партиянинг доно раҳбарлигида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш борасида буюк ғалабаларга эришди: ривожланган социалистик жамият барпо этилди, мамлакатимизда юксак тараққий этган ишлаб чиқариш кучлари, қудратли илғор индустрия, йирик ва юксак даражада механизациялашган қишлоқ хўжалиги вужудга келди.

Маълумки, кейинги уч беш йиллик мобайнида партиямизнинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун!» деган программ шиорини рўёбга чиқариш борасида амалга оширилган нирик тадбирлар туфайли аҳоли жон бошига реал даромадлар икки баравар ошди, меҳнаткашларга иш ҳақи тўлаш даражаси қариб 2 баравар, аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан оладиган тўловлари ва имтиёзлари 2,8 баравар кўпайди, 160 миллиондан кўпроқ совет кишиси ўзининг уй-жой шароитини яхшилаб олди. Маориф, маданият, соғлиқни сақлаш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш кескин ривожланди. Табиатнинг кўпдан-кўп инжиқликларига қарамай қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти еттинчи беш йилликдаги йилига ўртача 82,8 миллиард сўмликдан ўнинчи беш йилликда 123,9 миллиард сўмликка етди. Гарчи мамлакатимиз аҳолиси сони кейинги ўн беш йил ичида 35 миллион киши кўпайган бўлса-да, қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг йиллик ўртача ҳажми аҳоли жон бошига 28 процент кўпайди.

Бутун мамлакатда бўлгани каби КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейинги ўтган даврда республикамизда ҳам барча тармоқлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайди: ялпи маҳсулот етти миллиард сўмликка етай деб қолди. Пахта етиштириш 1,7 баравар, унинг энг қиммат баҳо ингичка толали навларини етиштириш 5 баравар, дон етиштириш 4 баравар, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш 3,5 баравар, гўшт — 2 баравар, сут ва тухум — 2,6 баравар кўпайтирилди.

Бунга қишлоқ хўжалигининг техника билан қуролланиш даражасининг ошганлиги, унинг ишлаб чиқариш потенциали мустаҳкамланганлиги туфайли эришилди. Биргина ўнинчи беш йилликнинг ўзида республика қишлоқ хўжалигида йилига ўрта ҳисобда икки миллиард 180 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилди. 1981 йилда эса бу рақам 2,4 миллиард сўмга етди ёки 1965 йилдагига нисбатан уч баравар ортиқ бўлди. Эришилган ютуқларни, шунингдек, республикамизда амалга оширилаётган катта миқёсдаги сув хўжалиги ишларининг ҳам натижаси деб қарамоқ керак. Ерларни ирригациялаш, мелиорациялаш, янги ерларни ўзлаштириш соҳасида катта ишлар амалга оширилиши, қишлоқ хўжалигини химиялаш ва комплекс механизациялаш, фан ва илғор тажриба ютуқларини жорий этиш туфайли деҳқончилик маданияти юксалди, экинлар ҳосилдорлиги ва чорва маҳсулдорлиги ўсди.

Бироқ эришилган натижалар бизни сира қаноатлантирмайди. Куни кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленумида қайд этилганидек, республикамизда одамларнинг овқатланиш рациони калориялилигининг умумий даражаси жиҳатидан физиологик нормаларга мувофиқ келса ҳам, овқатланиш структураси умуман мамлакатимизда бўлгани каби ҳали талабга тўла жавоб бермайди: гўшт ва сут маҳсулотларига бўлган эҳтиёж тўла қондирилмаяпти, картошка ва баъзи бошқа маҳсулотлар етишмаяпти, айрим озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилишда узилишлар рўй бермоқда. Озиқ-овқат маҳсулотларини етиштириш уларга бўлган талабга нисбатан суст суръатлар билан бормоқда.

Ана шу номутаносибликка барҳам бериш, республикада аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминланишига эришиш ва КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида маъқулланган СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси муваффақиятли бажарилишига муносиб улуш қўшиш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати Ўзбекистон ССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини ишлаб чиқдилар. Бу программа Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу йил 15 июнда бўлиб ўтган пленумида атрофлича муҳокама қилинди ва якдиллик билан маъқулланди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комтети 1982 йил май Пленумининг якунлари ҳамда республика партия ташкилотининг ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладидан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида»ги докладида қайд этганидек, бу программада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ҳамда у билан боғлиқ бўлган саноат тармоқлари самарадорлигини янада юксалтириш ва оширишга, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига ўсиб бораётган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондиришга қаратилган катта тадбирларни рўёбга чиқариш кўзда тутилгандир.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг асосини пахтачилик ташкил этадиган ва мамлакатимизнинг асосий пахта базаси ҳисобланган бизнинг республикамизда Озиқ-овқат программасининг бажарилиши пахтачиликни юксалтиришга ёрдам беради. Озиқ-овқат тармоқларини, айниқса чорвачиликни ва, биноборин, озуқа етиштиришни ривожлантириш билан айни бир вақтда алмашлаб экиш ва органик ўғитларни кўпайтириш ҳисобига ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун кенг имконият туғилади.

Дон етиштиришни кўпайтириш Озиқ-овқат программасини ҳал этишдаги муҳим вазифадир. Шу беш йилликда республикамизда гарчи йилига ўрта ҳисобда 2,8—3 миллион тоннадан, ўн иккинчи беш йилликда 3,3—3,5 миллион тоннадан дон етиштириш мўлжалланаётган бўлса-да, умуман дон етиштиришни беш миллион тоннага етказиш учун курашишимиз керак. Бунга эришиш учун маккажўхори ва шоли экиладиган майдонларни кенгайтиришимиз, айниқса маккажўхори етиштиришга ихтисослаштирилган янги совхозларда ишни яхши ташкил этишимиз, ҳосилдорликни кескин ошириш учун самарали чоралар кўришимиз керак.

Маълумки, мамлакат Озиқ-овқат программасида мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш борасида республикамиз зиммасига алоҳида масъулият юклатилган. Биз саҳий тупроғимизда жануб офтобининг ҳароратига қалб кўримизни кўшиб етиштирган ширин-шакар мева узумдан, сабзавоту полиз маҳсулотларидан фақат республикамиз меҳнат аҳлигина эмас, балки марказий шаҳарлар ва саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари, Узоқ Шарқ ва Сибирь кенгликларида матонат кўрсатаётган бунёдкорлар ҳам баҳраманд бўлишларини жуда-жуда истаймиз. Озиқ-овқат программасига биноан мева-сабзавот етиштиришни шу беш йиллиқдаёқ 6 миллион тоннага етказишимиз керак. Бу қийин бўлса ҳам, реал вазифадир. Уни муваффақиятли бажариш учун аввало ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни бундан буён ҳам давом эттириш, ҳосилдорликни кескин ошириш керак.

Чорвачиликни ривожлантириш — Озиқ-овқат программасининг туб вазифаларидан биридир. Ўн биринчи беш йилликда гўшт етиштириш йилига ўрта ҳисобда 400—410 минг тонна (сўйилган вазнда), ўн иккинчи беш йилликда 540—560 минг тоннани ташкил этиши, сут етиштириш шу даврларда ўрта ҳисобда 2,6 ва 3,5 миллион тоннадан бўлиши, тухум етиштириш икки ҳисса ортиши керак.

Пленумда бу вазифаларни муваффақиятли бажариш учун битмас-туганмас резерв ва имкониятлар мавжудлигига алоҳида эътибор жалб қилинди. Ана шундай резервлардан бири молларнинг зотини яхшилаш ва маҳсулдорлигини оширишдир. Афсуски, ҳали ҳам кўпгина хўжаликларда товар маҳсулотни кам берадиган майда фермалар бор, тез маҳсулот берадиган тармоқлар — чўчқачилик, паррандачилик, қўйчилик, қуёнчиликка эътибор кам. Балиқчиликни интенсив ривожлантириш имкониятларидан тўлатўкис фойдаланилмаяпти.

Аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондиришда колхозчилар ва совхоз ишчиларининг шахсий томорқа хўжаликлари, саноат корхоналари ва муассасаларнинг, бошқа меҳнат коллективларининг ёрдамчи хўжаликлари роли беқиёсдир. Сурхондарё областининг далачилик бригадалари чорва моллар боқиш соҳасида қимматли ташаббус бошлаган эди. Ҳозир бу ерда 2590 та бригадада жами 15 минг бошдан зиёд қорамол боқилмоқда. Лекин, афсуски, меҳнат коллективларининг чорва маҳсулотларига бўлган кундалик эҳтиёжини қондиришда муҳим аҳамиятга эга бўлган бу тадбир ҳамма жойда ҳам кенг ёйилмаяпти. Бу иш Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Самарқанд, Қашқадарё, Жиззах областларида айниқса суст.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилиши чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлашга ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ эканини алоҳида таъкидлаб, жойларда емхашак экинлари ҳосилдорлигини кескин оширишни талаб қилди. Ем-хашакнинг шираллигини оширишдан тортиб ўни асрашгача бўлган тадбирлар бекаму-кўст бажарилган тақдирдагина чорва тўқ ва сермаҳсул бўлади. Ем-хашак етиштириш барча хўжаликларнинг — ҳам пахтачилик, ҳам шоликорлик, ҳам мева-сабзавот хўжаликларининг умумий иши бўлиб қолиши керак.

Озиқ-овқат программасини кенг миқёсдаги қурилиш ишларини йўлга қўймасдан, қолаверса, агросаноат комплексининг ҳамма тармоқларини ўзаро боғлаб, янада мутаносиб тарзда ривожлантирмасдан туриб, муваффақиятли ҳал этиб бўлмайди. Яқин келажакда дала ва фермаларнинг барча маҳсулоти харидорга нобуд қилинмасдан юқори сифатли қилиб етказиб берилишига эришайлик.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми мамлакатимизда Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилиши учун зарур тегишли йўл-йўриқлар, тадбир ва воситаларни ҳам аниқ кўрсатиб берган эди. Эндиликда вазифа ана шу кўрсатмаларга қатъий амал қилиб, ҳамма жойда Озиқ-овқат программасининг партиямизнинг шу ўн йиллиқдаги иқтисодий стратегиясининг таркибий қисми эканлигини, уни амалга ошириш совет жамиятини инсониятнинг порлоқ истиқболи — коммунизм сари тобора яқинлаштиришини оммага кенг тушунтиришдан ва меҳнат аҳлини бу программани муваффақиятли бажариш учун умумхалқ ҳаракатига safарбар этишдан иборатдир.

Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш билан чамбарчас боғлиқдир. Ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига ҳар жиҳатдан етук, қобилиятли, бошқарувнинг замонавий методларини эгаллаган, илм-фан ва илғор тажриба ютуқларини жорий этишда ташаббускор кишиларни раҳбарликка кўтариш керак.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш — бутун халқнинг иши. Партия, совет, хўжалик органлари ташкилий-хўжалик ишлари ва аҳолига ғоявий таъсир ўтказишнинг барча форма ва воситаларини партия ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаришга қаратмоқлари, барча резервлар ва имкониятларни ишга солиб, шу йилнинг ўзидаёқ Озиқ-овқат программасини амалга оширишда олга томон катта қадам қўйиш учун кечиктириб бўлмайдиган чораларни кўришлари керак. Шубҳа йўқки, республикамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ва йўл-йўриқларини сўзсиз рўёбга чиқариш учун куч-ғайратларк, билимлари ва маҳоратларини аямайдилар, халқ маъмурчилиги программаси — Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг «КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг якунлари ҳамда республика партия ташкилотининг ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладидан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил 24 майда бўлиб ўтган навбатдаги Пленуми партия билан Совет давлатининг турмушида катта воқеа бўлиб қолади, муҳокама этилган масалаларнинг муҳимлиги жиҳатидан Пленум алоҳида аҳамиятга эга бўлади, бу масалаларнинг ҳал этилиши бутун халқ хўжалигининг тараққиётини таъминлаш имконини беради, деб ҳисоблайди. Пленум қарорлари — КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил тарихий март Пленумида ишлаб чиқилган ҳамда партиянинг XXIII, XXIV, XXV ва XXVI съездларида ривожлантирилган аграр сиёсати изчиллик билан амалга оширилаётганлигининг далилидир.

Пленум 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини ва уни амалга ошириш тадбирларини кўриб чиқиб, маъқуллади, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг бир қанча қарорларини тасдиклади, бу қарорлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда, Озиқ-овқат программасини бажаришда ҳал қилувчи роль ўйнаши шубҳасиз. Деҳқончилик ва чорвачиликни комплекс механизациялашни тугаллаш ҳамда саноатнинг озиқ-овқат тармоқларини янги техника негизида қайта қуроллантириш вазифаси ўртага қўйилди ва бу вазифа ҳал этилади.

Пленумда иқтидорлик руҳи билан суғорилган гоят сермазмун докладида ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакат агросаноат комплексини ривожлантириш якунларини ленинча принципиаллик билан чуқур ва атрофлича таҳлил этди, уни янада олга силжитишнинг асосий йўналишларини, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўллари ва воситаларини кўрсатиб берди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклади илмий коммунизмга, ҳозирги босқичда марксизм-ленинизмнинг аграр масалаларга назариясига катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шуни таъкидлайдики, бутун совет халқи қатори республика меҳнаткашлари ҳам Озиқ-овқат программасини, ўртоқ Л. И. Брежнев ўртага қўйган вазифаларни ўзларининг жонажон иши деб биладилар ва КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширишга тайёр эканликларини астойдил билдирадилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан кейин ўтган йиллар ичида бутун мамлакатда бўлгани каби республика қишлоқ хўжалигида ҳам туб ўзгаришлар рўй берди. Колхоз ва совхозларнинг техника билан таъминланиш даражаси ошди, қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқариш имкониятлари мисли кўрилмаган тарзда мустаҳкамланди.

Ерларни ирригациялаш ва мелиорациялаш, химиялаш ва комплекс механизациялаш анчагина ривож топди. Хўжаликлараро кооперациялаш ва агросаноат интеграцияси негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялаш соҳасида катта-катта тадбирлар амалга оширилди.

Саноатнинг қишлоқ хўжалигига хизмат қилувчи тармоқлари — химия, омихта ем саноати, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, озиқ-овқат саноати тармоқлари янада ривож топди. Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги саноати янгидан барпо этилди.

Колхоз-совхоз деҳқонларининг турмуш ва меҳнат шароитларида чуқур ўзгаришлар содир бўлди, қишлоқда социал масалалар муваффақиятли ҳал этилмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анчагина миқдорда кўпайтириш имконини берди. Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти икки баравар ошиб, қариб етти миллиард сўмликка етди. Пахта етиштириш 1,7 баравар, унинг энг қиммат-баҳо ингичка толали навларини етиштириш 5 баравар, дон етиштириш 4 баравар, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш 3,5 баравар, гўшт етиштириш 2 баравар, сут ва тухум етиштириш 2,6 баравар кўпайди. Шу давр ичида меҳнат унумдорлиги 36 процент кўтарилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми эришилган натижаларни муносиб баҳолаш билан айни бир вақтда республика қишлоқ хўжалигида ҳал этилмаган масалалар ҳали кўп деб ҳисоблайди. Кўпгина хўжаликларда деҳқончилик ва чорвачиликнинг маҳсулдорлиги паст, ер-сув ва моддий-техника ресурсларидан унчалик етарли фойдаланилмаяпти. Аҳолининг гўшт ва сутга бўлган талаби тўла-тўкис қондирилмаяпти, бошқа баъзи озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилишда узилишлар содир бўлиб турибди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарори, ўртоқ Л. И. Брежнев докладида баён этилган қоидалар ва хулосалар оғишмай бажариладиган қўлланма деб қабул этилсин, улар республикадаги барча партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, хўжалик органларининг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, КПСС аграр сиёсатини изчиллик билан турмушга татбиқ этиш соҳасидаги амалий фаолиятита асос қилиб олинсин.

2. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика Госплани, министрликлари ва идоралари, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари иқтисодий ва социал ривожланиш йиллик планларини, ўн иккинчи беш йиллик плани лойиҳасини ишлаб чиқиш вақтида Озиқ-овқат программасида белгиланган топшириқларга, халқ хўжалигининг барча тармоқларини, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш, агросаноат комплексини, пахтачиликни ривожлантириш проблемаларини ҳал этиш сари янада чуқурроқ бўриб юбориш, шу тарика республика аҳолисини озиқ-овқат билан янада тўла-тўкис таъминлаш вазифасини қисқа муддатларда ҳал этиш зарурлигига асосланиб иш тутсинлар.

3. Область, шаҳар ва район партия комитетлари, республика министрликлари ва идоралари, жойлардаги совет ва хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг, саноат, қурилиш ва транспорт корхоналарининг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари, ишчилар, колхозчилар ва зиёлилар ўртасида КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларидан ва ўртоқ Л. И. Брежнев докладидан, ушбу Пленум қарорларидан ва ўртоқ Ш. Р. Рашидов докладидан, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми тасдиклаган қарорларидан ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг шу масалаларга оид қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш соҳасидаги актив ташкилотчилик ишини авж олдириб юборсинлар.

Ўн биринчи ва ўн иккинчи беш йилликларда партия билан давлатнинг марказий вазифаси бўлмиш озиқ-овқат проблемасини ҳал этишга Қорақалпоғистон АССР, ҳар бир область, барча районлар, колхоз ва совхозлар, халқ хўжалигининг ҳар бир тармоғи, шаҳар ва қишлоқлардаги барча меҳнат коллективлари имкони борича кўпроқ ҳисса қўшишлари керак.

4. Пленум барча партия, совет органлари, министрликлар ва идоралар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, колхоз ва совхозлар, хўжаликлараро корхоналар ва бирлашмалар зиммасига меҳнат коллективларининг бутун куч-ғайратини деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ҳар томонлама оширишга, ердан, ишлаб чиқариш фондларидан, моддий, меҳнат ва молиявий ресурслардан фойдаланишни яхшилаш учун, меҳнат унумдорлигини ва иш сифатини ошириш, исрофгарчиликни тугатиш, иқтисод ва тежамкорлик учун, колхоз ва совхозларда маҳсулот таннархини камайтириш учун курашга safарбар этиш вазифасини юклайди.

Чорвачиликни жадал ривожлантиришни таъминлашга ва унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришга, дон, айниқса маккажўхори ва шоли етиштиришни, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева ва узум етиштиришни оширишга алоҳида эътибор берилсин.

Ўн биринчи беш йилликда гўшт етиштиришни 10 минг тоннага етказишга ва ундан ҳам оширишга қарор берган Оҳангарон, Ленин, Андижон, Пахтаобод, Хўжаобод, Косонсой, Ўйчи, Самарқанд, Деҳқонобод, Қўрғонтепа, Шаҳрисабз, Косон, Пастдарғом, Советобод, Ўргут, Сариосиё, Денов, Ғиждувон, Фориш, Бахмал, Конимех, Бўзатов районларининг ташаббуси маъқуллансин.

5. Пленум корхона ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида ҳар бир ишловчи ҳисобига йилига 25-30 килограмм миқдорида гўшт етиштириш учун курашаётган Янгийўл, Янгиер, Денов, Қўқон, Наманган, Термиз шаҳар партия комитетларининг ташаббусини қизғин маъқуллади.

6. Ишлаб чиқариш миқёси ўсган шароитда қишлоқ хўжалигини планлаштириш, бошқариш, моддий-техникавий жиҳатдан таъминлаш ишида агросаноат комплекси барча тармоқларининг кадрларига нисбатан янги талаблар қўйилишини пленум таъкидлаб ўтади. Бошқарувнинг ҳамма погоналарида агросаноат комплекси барча бўғинларининг фаолиятини мустаҳкам боғлаш ва мувофиқлаштириб туришни, уларнинг узлуксиз ва мувозанатли ривожланишини таъминлаш, кадрларнинг энг яхши пировард натижаларга эришиш учун масъулиятини ва яхши сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдан манфаатдорлигини ошириш зарур.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иш форма ҳамда методларини сабот билан такомиллаштирсинлар, бу ишга имкони борича кўпроқ конкретлик, ишчанлик ва оперативлик бахш этсинлар, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун меҳнат коллективларининг активлигини оширсинлар, бу ишда аниқ амалий контроллик бўлишини таъминласинлар. Шу йилнинг ўзидаёқ деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулдорлигини анчагина оширишга, пахта, дон, гўшт, сут, тухум, мева-сабзавот маҳсулотлари харид қилиш ҳамда бу маҳсулотларни ўз вақтида қайта ишлаш ва сифатли сақлаб қолиш давлат планларини тўла ва ошириб бажаришга эришиш, келгуси йилларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада тез юксалтириш учун пухта замин яратиш зарур.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми ўртага қўйган вазифаларни ҳал этишда қишлоқ район партия комитетларининг алоҳида ролини таъкидлайди. Ҳамма жойда қишлоқ хўжалик маҳсулотини кўпайтириш учун барча кадрларнинг масъулиятини ошириш, уларнинг қишлоқда мустаҳкам ўрнашиб қолишини, экономиканинг аграр секторида ҳалол меҳнатни моддий рағбатлантиришнинг аҳамиятини кўтариш лозим. Район партия комитетларининг қишлоқ хўжалик бўлимларига мутахассислар орасидан етишиб чиққан обрўли, ишда ўзини яхши кўрсатган ходимлар танлаб олинишини таъминлаш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республика партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари, колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, мутахассислар ва олимлар, саноат ходимлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг ва ушбу Пленумнинг қарорларини шак-шубҳасиз турмушга татбиқ этиш учун куч-ғайратларини аямайдилар, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб КПСС ленинча Марказий Комитетига, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросига, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга ваъда беради.

СССР 60

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН ЗАРБДОР ҲАФТА ДАВОМ ЭТМОҚДА

АСОСИЙ ҒАЛЛА КОНИ

Қашқадарё областининг хўжаликларида дастлабки юз минг гектар ердан бошоқли экинлар ўриб олинди.

Бу ерда ҳозир 1,1 мингта ғалла комбайнлари ишламоқда. Ҳосил ўрими асосан ипатоволиклар методи асосида олиб борилмоқда. Ҳар бир комбайн билан бир кунда ўрта ҳисобда 9 гектардан ҳам кўп майдондаги ҳосил ўриб олинмоқда.

Бу йил об-ҳаво шароити лалмикор ерлардаги бошоқли экинлар учун нобоп келганлигини ҳисобга олиб, ғаллакорлар ҳосил ўрими сифатига катта эътибор бермоқдалар, донинг нобуд бўлишига сира йўл бермасликка интилмоқдалар.

ҲОСИЛ ЭРТА ЕТИЛАДИ

Арнасой районидаги Жуков номли совхоз 7-бўлими пахтазорларида ғўзалар тез ривожланмоқда.

Бу ерда уч йил давомида ҳар гектар майдондан олинадиган ҳосилдорлик икки баравар кўпайтирилди. Бу йил ҳар бир гектар ердан ўрта ҳисобда 35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга қарор берилди. Бу ўтган йилдагидан 11 центнер кўпдир.

Ҳозир бўлим механизаторлари тўртинчи культивацияни тамомламоқдалар, сувчилар эса экинларни иккинчи марта суғориб бўлдилар. Сувчиларнинг Ваҳоб Қаҳҳоров, Расул Эргашев, Тўйчи Ҳайитовлар ҳар куни 18—20 гектар майдондаги ғўзани суғормоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари, меҳнатдаги юксак кўрсаткичлари учун ҳамда М. В. Фрунзе номидаги Қувасой цемент комбинати ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан ишчи Мария Петровна **Агеева**га, комбинат директори Қурбонали **Ғаниев**га, лист қоплаш машиналарининг машинисти Олим **Исмонов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими» фахрий унвони берди.

М. В. Фрунзе номидаги Қувасой цемент комбинати ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

АГРЕССИЯ ТЎХТАТИЛСИН

СССР ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ ТЎҒРИСИДА ХАЛҚАРО МАТБУОТНИНГ ЕЗГАНЛАРИ

Исроилнинг Ливанга қарши агрессияси хусусида Совет Иттифоқи берган баёнот тўғрисида чет элларда кўпдан-кўп фикрлар билдирилди.

Бу ҳужжат — араб мамлакатлари ва аввало Ливан оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида турибди. Совет Иттифоқи, деб ўқтиради Ливанда чиқадиган **«Ан-Нидо»** газетаси, бизнинг мамлакатимизга қарши сурбетларча агрессияни тўхтатиши Исроилдан расмий равишда талаб қилди ва Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатилиши учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишга тайёр эканини яна бир бор тасдиқлади. Совет Иттифоқи Яқин Шарқдаги тинчлик манфаатлари, халқаро хавфсизлигининг кенг манфаатлари агрессиянинг пайини қирқиш, ўт очишни тўхтатиш ва Исроил қўшинларини Ливан территориясидан чиқартириб юборишга ўтиш учун зудлик билан таъсирчан чоралар кўрилишини талаб қилаётганини таъкидламоқда, деб ўқтиради Сурияда чиқадиган **«Ал-Баас»** газетаси.

Москва Исроилнинг Ливандаги ҳаракатларини жинояткорона геноцид деб баҳоламоқда ва Яқин Шарқдаги ҳозирги воқеалар Совет Иттифоқининг манфаатларига дахл қилмай қола олмаслиги тўғрисида огоҳлантирмоқда, деб хабар қилади Американинг **Эй-би-си** телекомпанияси.

«СССР Исроилни кескин огоҳлантириб, у совет чегараларига бевосита яқин жойлашган райондаги сурбетларча агрессив ҳаракатларида ҳаддидан ошиб кетганини таъкидлади», — деб ёзади Гарбий Германиядаги **«Франкфуртер альгемайне»** газетаси. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ (1982 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

КРАСНОЯРСК, 15 июнь. (ТАСС). КПСС Красноярск ўлка комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми якунлари ҳамда ўлка партия ташкилотининг ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладидан келиб чиқадиган вазифалари ҳақидаги масалани муҳокама қилди.

Ўлка партия комитетининг пленумида йиғилиш аҳли самимий қутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко нутқ сўзлади.

Сизларнинг ҳузурингизга жўнаб кетишим олдидан, деди К. У. Черненко, Леонид Ильич Брежнев мен билан суҳбатлашди ва қуйидагиларни айтди:

— Красноярскдаги сибирликларга улар билан бўлган учрашувларимни ҳозиргача унутмаганлигимни айтиб қўйинг. Уларнинг меҳнатсеварлигини, тадбиркорлигини, мураккаб вазифаларни оддий ва пухта ҳал қилиш маҳоратини унутган эмасман ва уларнинг шу фазилатларидан қувонишимни рўй-рост айтаман. Улар КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини астойдил англаб оладилар ва шу Пленумнинг тарихий қарорларини бажариш учун куч-қувват сарфлаб, совет меҳнаткашларининг илғор сафларида ўз ўрнини эгаллайдилар, деб астойдил ишонаман.

Шу кунларда мамлакатда КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми материаллари кенг қўламда муҳокама этилмоқда, деб давом қилди нотиқ. Бу Пленум жамиятимизнинг ҳаётига ўтказадиган таъсири жиҳатидан алоҳида ўрин олади. Пленум қарорлари меҳнаткашларнинг ҳаётий муҳим эҳтиёжларини қондиришдан иборат энг асосий масалалардан бирини ҳал этишнинг мураккаб, қийин, аммо жуда равшан ва реал йўлини белгилаб берди. Бу масала партиямиз ҳаётидаги, унинг бутун фаолиятидаги бош масала бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Қишлоқ хўжалиги ва бутун агросаноат комплекси самарадорлигини тобора оширишга қаратилган қатъий йўл, яъни иқтисодий меҳнатнинг жами ҳаражатлари салмоғини айни бир вақтда қисқартирган ҳолда мумкин қадар кўпроқ пировард натижаларга эришиш йўли — Озиқ-овқат программасининг ўзагидир. Бу ҳол саксоннинчи йилларда асосан иқтисодий ўсишнинг, меҳнат унумдорлигини кескин оширишнинг интенсив омилларига планли равишда ўтиш ниҳоясига етказилишини тақозо этади. Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини, чорва ва парранданинг маҳсулдорлигини ошириш — қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг бош йўлидир.

Шу муносабат билан К. У. Черненко Красноярск ўлкасида чорвачиликни ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтди. КПСС ўлка комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми чорвачиликни ривожлантиришдаги жиддий камчиликлар ва нуқсонларни анализ қилиб, тегишли қарорларни қабул этди. Биз, деди у, сизлар қабул қилган қарорлар муваффақиятли равишда амалга оширилишига аминмиз.

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги барча ишларнинг самарадорлиги моҳирлик билан бошқаришга, уни ташкил этишга, соҳа турли бўғинларининг иши қанчалик мувофиқлаштирилганлиги га гоят кўп даражада боғлиқ бўлади.

Ҳозир халқ хўжалик агросаноат комплексининг барча босқичлари ва бўғинларида унинг ягона ташкилий иқтисодий формаси вужудга келтирилмоқда ва ўз-ўзидан равшанки, муттасил такомиллаштирилаверади. Бу — ривожланган социализм афзалликларини янада тўлиқроқ рўёбга чиқариш, совет экономикасини ривожлантиришда планли асосларни мустаҳкамлаш йўлидаги янги ва муҳим қадамдир.

Озиқ-овқат программасининг амалга оширилиши Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар социалистик иқтисодий интеграциясини бутун чоралар билан чуқурлаштиришга, совет халқининг ва қардош социализм мамлакатлари халқларининг фаровонлигини янада ошириш манфаатларини кўзлаб барча турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг қўшимча имкониятларини аниқлашга кўмаклашади.

Озиқ-овқат программаси аввал бошланоқ жўшқин тус олмоғи учун у амалда миллионларнинг программаси бўлиб қолиши керак. Бунда ҳамма нарса — кадрларимизнинг билимлари ва ташкилотчилик санъати, партиянинг омма ўртасидаги ишининг бутун бой тажрибаси ишга солиниши лозим. Белгиланган йирик иқтисодий ва социал вазифалар бугунги кунда муваффақиятли ҳал этилишининг гарови — партия сиёсий ва ташкилотчилик ишининг бирлигидадир.

Ҳозир КПСС Марказий Комитетининг принципиал йўл-йўриғини ҳар бир партия, совет ва хўжалик органига, барча меҳнат коллективларига етказиш муҳимдир: халқ хўжалигининг барча тармоқларидаги ҳар бир участкада астойдил меҳнат қилиш асосидагина, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми белгилаб берган барча йўналишларда актив ишлаш асосидагина Озиқ-овқат программасининг мақсадлари ва марраларига эришиш мумкин.

Пленумда қилинган доклад ва нутқларда ўлка партия, совет, хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг партия аграр сиёсатчи амалга ошириш билан боғлиқ фаолияти агрофлича анализ қилинди. Озиқ-овқат программасини ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ана шу программа билан боғлиқ қарорларини бажариш учун ўлкада амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар кўриб чиқилди.

«Биз ҳаммамиз Озиқ-овқат программаси шу йилнинг ўзидаёқ дастлабки самараларини бериши лозим, деган яқдил фикрда бўлсак керак. Бу ҳол қишлоқ хўжалигидаги, бутун аграр саноат комплексидаги жамики ишлаб чиқариш циклига нисбатан оширилган талаблар қўяди».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

МЎЛ-КЎЛЧИЛИК МАНБАИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

● ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ БОШҚАРМАСИ ҚОШИДАГИ 5 ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК ЁНИГА ЯНА БИР ЙИРИК ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КОМПЛЕКС ҚУШИЛДИ

● САМАРАЛИ ВА СЕРДАРОМАД СОҲА

● МАҲСУЛОТ ЕТИШТИРИЛГАН ЖОЙНИНГ ЎЗИДА ҚАЙТА ИШЛАНАДИ

● ИСТИҚБОЛ ВА РЕЖАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми тасдиқлаган СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасида партия мамлакатнинг юксалган иқтисодий потенциалидан фойдаланиб аҳолини ҳамма турдаги озиқ-овқат билан имкони борича қисқа муддатларда барқарор таъминлашни йўлга қўйиш, совет кишиларининг овқатланиш структурасини энг қимматли маҳсулотлар ҳисобига анча яхшилаш вазифасини кўйди.

Ана шу вазифаларни ҳал этишда бошқармамиз қошида ташкил этилган чўчқачилик комплексининг улуши салмоқли бўлиши кўзда тутилмоқда. Бошқармамиз ихтиёрига ўтказилган Янгийўл, Бекобод, Чирчиқ, Оҳангрондаги ёрдамчи хўжаликларда 1981 йил июль ойларида 2900 бош чўчқа бўлган бўлса ҳозирга келиб уларнинг сони 13 минг бошга етказилди. Аммо бу хўжаликларнинг ишлаб чиқариш қувватлари гўшт маҳсулотларига бўлган талабни етарли таъминлай олмаётгир. Шуни эътиборга олиб, ўтган йили кузда Оржоникидзе районидаги Майский посёлкасида янги, йирик чўчқачилик комплекси қуришга киришилди. Ўтган гоят қисқа давр мобайнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область партия комитети ва Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги коллегиясининг катта амалий ёрдамлари ва қурувчиларнинг заҳдорларча меҳнати туфайли комплексининг биринчи навбати муддатидан илгари ишга туширилди. Апрель ойида келтирилган чўчқалардан шу кунгача 1000 тадан ошиқ чўчка боласи олишга эришилди ва ҳайвонларнинг умумий сони пландаги 3000 бош ўрнига 4400 бошга етказилди. Ана шу давр мобайнида 20 тонна сифатли гўшт тайёрладик.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида сўзлаган нутқида Озиқ-овқат программаси шу йилнинг ўзидаёқ амалий натижалар бериши ҳақида тўхталиб ўтди. Комплексимиз коллективи Пленум қарорларини программ ҳужжат сифатида кабул қилиб, ички резервлар ҳисобига чорва туёғини кўпайтириш, шу билан бир қаторда гўшт етиштиришни бир неча баробар ошириш тадбирларини кўришаётгир.

Хўш, бу кўзланган юксак марраларни эгаллаш учун имконият етарлими? Бор имкониятлардан қандай фойдаланилянти? Ҳозиргача комплексимизда 3 та корпус, 5 та айвон, 1000 тонна озуқа сақланадиган омборхона қувватидан максимал фойдаланишга ҳаракат қиляпмиз. Корпуслар ва айвонларнинг барчаси ҳозирги замон чорвачилиги ютуқлари асосида тўла механизациялаштирилган. Уларга малакали мутахассислар хизмат кўрсатаётгир. Бош зоотехник Александр Витмаер чўчқаларга озуқа рационни белгилаш, улар зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилинишини мунтазам назорат қилиб бораётгир. Чўчқабоқарлардан Наталья Лаубах, ветеринария техниги Зоиндбек Утаевларнинг ўз ишларига салоқатлари туфайли барча ҳайвонлар соғлом, дурқун ўсаётгир.

Комплексимизда янги техника, илғор тажрибаларни ўз вактида қўлланишга катта аҳамият бериляпти. Шу ўринда бир нарсани айтиб ўтмоқчиман. Тажрибали чорвадор Пётр Кан тавсияси билан чўчка боқишнинг самарали усулини қўллаяпмиз. Бунда болалаган чўчкаларни ёнма-ён жойлашган икки бўлинмага жойлаштирилади ва бўлинмалар темир-тўсиқлар билан ажратилади. Тўсик ўртасида фақат чўчка болаларигина сиғадиган кичик эшикча очилган.

Мутахассисларнинг тажрибасига кўра она чўчкалар 18—20 градус иссиқда ўзини яхши сезади. Берилган озуқаларни иштаҳа билан ейди, тез семиради. Чўчка болалари учун ҳарорат 30—32 градусдан кам бўлмаслиги лозим. Корпусларда ҳарорат асосан қишин-ёзин 18—20 градус атрофида тутиб турилади. Бу мурғак чўчқачалар учун албатта камлик қилади. Шунинг учун чўчка болалари жойлаштирилган бўлинманинг тепасига 50—70 сантиметр баландликда махсус мослама қўйилган. Унда учтадан инфра-қизил нур тарқатувчи лампочкалар жойлаштирилган.

Бу лампочкалар тарқатаётган нур таъсирида чўчқачалар организмида ижобий ўзгаришлар содир бўлади, модда алмашинуви яхшиланади, касалликларга чалинмайди. Натижада чўчка болалари соғлом ўсади. Энг асосийси улар нормадаги иссиқлик билан тўла таъминланади. Ана шуларнинг натижасида юқорида айтиб ўтилганидек, қиска вақт мобайнида давлатга 20 тонна гўшт етказиб бердик. Топширилган 1 центнер гўштнинг таннархи 168 сўмни ташкил этди. Йил охирига келиб бу кўрсаткични 150 сўмга туширишга ҳаракат қиляпмиз.

Айни кунларда 10000 чўчқа боқишга мўлжалланган комплексининг иккинчи навбати қурилиши жадал давом эттирилмоқда. У йил охирида ишга туширилиши кўзда тутилган. Ана шунда комплексимиз 1983 йилдан бошлаб йилига 950—1000 тонна гўшт етиштириш қувватига эга бўлди.

Гўшт етиштиришни ана шу даражага етказиш учун она чўчқалардан кўпроқ бола олиш ва уларнинг барчасини тўла сақлаб қолиш чораларини кўряпмиз. Йил давомида мавжуд она чўчқалардан 8 мингта бола олишга бел боғланган комплекснинг аҳил, ишчан коллективи барча чўчқаларни намунали парваришлашга эришмоқдалар.

СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасида тайёрланаётган маҳсулотларни бевосита ўша жойда қайта ишлашни йўлга қўйишга алоҳида эътибор берилган. Шу муносабат билан комплексимизда колбаса ишлаб чиқарадиган цех қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Август ойининг ўрталарида ишга тушириладиган мазкур цех суткасига 5 тоннадан ортиқ турли хил колбаса маҳсулотлари ишлаб чиқаради.

Комплексимизнинг келажаги янада порлоқ. Ўн биринчи беш йилликнинг охирига келиб, чўчқалар сонини 30 минг бошга етказиш мўлжалланган, гўшт етиштириш эса йилига 2500 тоннадан оширилади. Бундан ташқари бу ерда 300 бош қорамол ва 2 мингта қўй боқиш тадбирлари кўрилаётгир.

Бунинг учун комплексимизда ишлаётганларнинг унумли меҳнат қилишлари ва мароқли дам олишлари учун ҳамма имкониятларни яратиб беришга ҳаракат қиляпмиз. Барча қулайликларга эга бўлган 50 та коттедж қурилиши тезкорлик билан олиб бориляпти. Шундан 5 таси тахт қилиб қўйилди. Комплекс табиий газ, водопровод, электр энергияси билан тўла таъминланган. Территориямизни ободонлаштиришга ҳам катта аҳамият беряпмиз. Ҳозиргача кўплаб мевали, манзарали ва ток кўчатлари ўтказилди. Комплекс ишчи ва хизматчилари учун замонавий ошхона ва кулинария магазини қурилди.

Ҳар бир янги, катта ишларнинг ўзига хос проблемаси бўлганидек, бизда ҳам ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар бор. Комплексимизнинг ҳозирги умумий ер майдони келажак режаларимизни амалга оширишимизда анча камлик қилади. Агар бизга озуқа етиштириш учун қўшимча ерлар ажратиб берилмаса, комплексимизнинг куввати ошгач, мавжуд чорвамизни кўк ўт билан тўла таъминлай олмаймиз. Шунинг учун озуқа майдонларини кенгайтиришга ҳозирдан жиддий киришмоқ лозим.

Коллективимиз халкимизнинг гўшт маҳсулотларига бўлган талабини тўлароқ қондириш учун айни кунларда фидокорона меҳнат қилиб бирин-кетин кўзланган марраларни қўлга киритмоқда. Мақсадимиз ўз ишимиз билан Озиқ-овқат программасининг тўла бажарилишига муносиб ҳисса қўшишдан иборат. Ана шу мақсад йўлида яна ҳам катъият билан ишлайверамиз.

Т. РАЖАПОВ.
Тошкент область ижроия комитетига қарашли умумий овқатланиш бошқармаси бошлиғи.

Суратларда: 1. Бошқарма бошлиғининг чорвачилик бўйича муовини Пётр Кан (ўнгда) бош зоотехник Александр Витмаер ва чўчқабоқар Наталья Лаубах билан. 2. Ветеринария техниги Зоиндбек Утаев.
Х. Мирзакаримов фотолари.

ИЖОДИЙ, САМАРАЛИ ИШЛАЙЛИК

УФА, 15 июнь. (ТАСС). Автоном республика меҳнаткашлари Бошқирдистоннинг ўсиб бораётган иқтисодий имкониятларидан фойдаланиб шу йилиёқ СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига салмоқли ҳисса қўшишга қарор бердилар. Бошқирдистон область партия комитетининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми якунларини ҳамда Ўрток Л. И. Брежневнинг Пленумдаги докладидан келиб чиқадиган вазифаларни муҳокама килган пленумида бугун шу гап таъкидлаб ўтилди.

Мажлис аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов пленумда нутк сўзлади. У пленум катнашчилари, Бошқирдистоннинг барча коммунистлари ва меҳнатчиларига Ўрток Л. И. Брежневдан самимий салом ҳамда партия XXVI съезди карорларини бажариш соҳасидаги меҳнатда муваффакият тилаб билдирган энг эзгу истакларни топширди.

Нотиқ Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришнинг асосий йўналишларига батафсил тўхталиб, халк депутатлари Советлари зиммасига бу ишнинг катта ҳиссаси тушади, деб таъкидлади. Советларнинг вазифалари Леонид Ильич Брежневнинг СССР Олий Совети Президиуми мажлисида 31 май куни сўзлаган нуткида аниқ белгилаб берилди.

Район, областларда, автоном республикаларда агросаноат бирлашмалари тузиш тўғрисидаги карор кишлок хўжалигини ва у билан боғлик бўлган тармокларни бошкаришни такомиллаштиришда принципиал янгилик бўлди.

Агросаноат бирлашмаларининг кенгашлари бошкарувнинг бош бўғини бўлиб колади. Бу кенгашлар район, область, ўлка Советларининг ва автоном республикалар Олий Советларининг сессияларида тузилади. Агросаноат бирлашмаларининг кенгашлари колхозлар, совхозларни, уларга хизмат килувчи барча ташкилотларни умумий масъулият ва манфаатдорлик билан боғлаши лозим.

Халк депутатлари Советлари партия органлари рахбарлигида агросаноат бирлашмаларининг ишини кун сайин йўлга солиб ва контрол килиб туришлари керак. Баъзи халк депутатлари Советлари бу соҳада тажриба орттирганлар. Масалан, Грузия ССРнинг Абаш районида ва Латвия ССРнинг Талсин районида шундай тажриба бор.

Ҳакикатан ҳам тўла ҳуқуқли ва демократик бошкарув органлари вужудга келишига, айникса, эътибор билан караш лозим. Бу ўринда район бўғини биринчи ўринга қўйилиши керак. Чунки айни районда янги органларнинг энг муҳим ишга — колхоз ва совхозларда деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришга таъсир ўтказиш кобилияти синалади. Бироқ, колхозлар ва совхозларга нисбатан маъмуриятчилик ва бачкана воселик килишга йўл кўймаслик лозим.

Нотик халк депутатлари маҳаллий Советларига, район ва шаҳар судларига ўтказиладиган сайловга кандай ҳозирлик кўрилаётганлигини. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобаканинг ташкил этилишини таҳлил килди. Озиқ-овқат программасини бажариш соҳасидаги мажбуриятлар бу ватанпарварлик ҳаракатида муносиб ўрин олиши керак, деб уктирди у.

Ўтгиз етти йилдан бери совет халки тинчлик неъматларидан баҳраманд бўлиб келмоқда, — деди сўзининг охирида В. В. Кузнецов. — Май Пленуми карорларида ўз ифодасини топган партиямиз иктисодий ва социал йўли билан унинг ташки сиёсий стратегияси накадар узвий равишда боғланганлигини яна кўриб турибмиз. Бу йўл билан стратегия битта мақсадни — халқнинг турмуш даражасини муттасил оширишни, мамлакат тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашни, коммунистик келажакни қуришни кўзда тутади.

Докладда ва нутқларда Бошқирдистонда дон етиштиришни янада ривожлантиришга кўп эътибор берилди. Чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида талабчанлик билан конкрет гаплашиб олинди. Ижодий меҳнат, ташаббускорлик ва катъият намуналарини кўрсатиш кишлок партия ташкилотларининг, ҳар бир коммунистнинг бурчи эканлиги таъкидлаб ўтилди.

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

КПСС Рязань область комитети, Грузия Компартияси Марказий Комитети, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг Пленумлари бўлиб ўтди. Уларда КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми якунлари ҳамда Ўрток Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама этилди.

Пленумларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Совети Раиси М. С. Соломенцев сўзга чиқди, шунингдек, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс доклад килдилар. (ТАСС).

Ўзбекистон ва жаҳон

Бадиий виставкаларнинг муваффақияти

Австрияда чиқадиган «Фолькстиммме» газетаси Ўзбекистон халқ манзаралиамалий санъати виставкаси тўғрисида: «Мамлакатимизда неча ўн йиллардан бери шундай ажойиб виставка бўлмаган эди» деб ёзди. Экспозицияга қўйилган ёғоч ўймакорлиги, керамика, йўрмадўзлик, зардўзлик, мисгарлик буюмлари, заргарлик безаклари, гиламлар Ўзбекистоннинг қадимий санъати тўғрисида. Советлар ҳокимияти йилларида унинг ривожи ва равнақи ҳақида олис мамлакат аҳолисига ҳикоя қилиб берди. Ўзбек усталарининг ўзига хос санъати австрияликларнинг қалбини забт этди, деб ёзади газета. Халқ ҳунармандларининг виставкага қўйилган асарлари — ўзбек халқи ажойиб истеъдодининг энг ёрқин, яққол далилидир.

Ўзбекистон тасвирий санъат асарларининг Люксембургда ўтган виставкаси Тошкентга қайтиб келди. Унинг экспозицияси шаҳардаги санъат галереясида намойиш этилган эди. Раҳим Аҳмедов, Чингиз Ахмаров, Юрий Талдикин картиналарини, бошқа рассомларнинг чизган суратларини Люксембург аҳолиси, бу мамлакатга келган туристлар зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

Таассуротлар дафтарида «Ўзбек рассомларининг ажойиб виставкаси учун» миннатдорчилик сўзлари ёзилган кўпдан-кўп хатлар бор. «Ўзбек рассомларининг виставкаси халқларимиз ўртасидаги дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилишига ишонамиз», — дейилади таассуротлар дафтарида. (ЎзТАГ).

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

ИШОНЧ

Хадича ўрта мактабни битиргандан сўнг ўз хўжалигида ишчи бўлиб қолди. Меҳнаткаш оилада камолга етган қиз ўзининг ажойиб фазилатлари билан кўпчиликнинг меҳрини козониб боради. Шунинг учун ҳам орадан икки йил ўтгандан сўнг Хадича Эржигитовага ҳамкишлоқлари катта ишонч билдиришиб, район Советига депутат қилиб сайладилар. Бу эндигина ўн тўққиз баҳорни кўрган боғбон қизга билдирилган ҳурмат-эътибор, катта бахт эди.

Халқимизда, олтин ўтда, инсон меҳнатда синалади, деган нақл бор. Хадича Эржигитованинг ҳали унча катта бўлмаган ҳаёт йўлига, қиска, аммо сермазмун меҳнат фаолиятига назар ташлаганда, беихтиёр ана шу мақол ёдингизга тушади. Депутат бўлиш, эл-юрт ишончини оқлаш ва ҳурматини қозониш учун фақат меҳнатсеварликнинг ўзи камлик қилади. Бунинг учун жонкуяр, ташкилотчи, одамларнинг дардлари ва турли ташвишларини қалбдан чуқур ҳис этиб, вақтида ёрдам бера олиш каби фазилатлар эгаси бўлмоқ лозим. Хадича депутатлик мандатини биринчи бор кўлга олар экан, беихтиёр ана шулар ҳақида ўйлар, ўз елкасига нақадар катта масъулият тушаётганлигини қалбдан сезиб, ҳаяжонга тушар эди.

Мичурин номли совхознинг 4-бўлимига қарашли Қайирма қишлоғи, шунингдек «Фарҳод» станциясини ободонлаштириш масаласи одамларни кўпдан бери ташвишга солиб келар эди. Хадича ана шу жойларда туғилиб катта бўлган қиз. Сайловчилар билан бўлган дастлабки учрашувда ёш депутатга ана шу муҳим вазифа наказ берилди.

Ўзига берилган катта ҳуқуқ, юксак мандатдан фойдаланиб, депутат кўпгина идораларга борди, кўзланган мақсадни амалга ошириш кўлида куч-кудратини, вақтини аямади. Натижада ўзининг қадрдон қишлоғи, станция, уларнинг атрофларида кўзга кўринарли ишлар амалга оширилди. Жумладан 2 километр масофадаги қишлоқ йўлига тош ётқизилди, ўн минг тупдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди, қишлоқдаги барча хонадонларнинг ховлилари анорзорга айлантирилди, кўчалар тартибга солинди.

«Фарҳод» станцияси аҳолиси ўз посёлкаларини электр энергияси билан таъминлаш ёмон аҳволда эканлигидан кўпдан бери қийналиб келишарди. Бу камчиликни тугатиш учун эса электр линияларини қайта қуриб чиқиш масаласини ҳал этмоқ лозим эди. Ниҳоят Сирдарё область аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси барча харажатларни ўз зиммасига олиб, масалани ҳал этишга киришди. Узоғи билан келгуси йилда бу муҳим тадбирни тўла-тўкис амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Бунда тиниб-тинчимас депутат қиз Хадича Эржигитованинг хизматлари ҳам катта эканлигини одамлар яхши биладилар.

Жонажон партия ва ҳукуматимиз кўрик бағрида узумчилик ва боғдорчилик хўжаликларини кўпайтириш масаласига катта эътибор билан қарашиб, бу соҳага муттасил ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Шу мақсада ўтган йили Мичурин номли совхоз базасида янги кўчат етиштириш хўжалиги ташкил этилди. Еш хўжалик меҳнаткашлари кўрик Сирдарё областининг барча колхоз ва совхозларига турли хил мевали ва манзарали дарахт кўчатлари етказиб беришдек шарафли вазифани амалга оширмоқдалар. Хадича Эржигитова ана шу янги хўжаликнинг жонкуяр ишчиларидан бири. У Мавлон Раимқулов бошлиқ бригадада меҳнат қилади. Бригада ўтган йили кўчат етиштириш планини 150 процент бажарган эди. Бу йил эса 1,8 миллион ўрнига 3 миллион тип мевали ва манзарали дарахт кўчатлари етказиб бериш учун кураш бормоқда.

Жонкуяр коммунист Мичурин номли совхозга қарашли 1-хўжалик ҳисобидаги участка ишчиси Хадича Эржигитованинг номзоди бу йил яна 33-Мичурин сайлов округидан Ховос район Совети депутатлигига рўйхатга олинди. Бу — эл-юртнинг жонкуяр, ғайратли, тиниб-тинчимас қизга нисбатан билдирган катта ишончидир.

А. УМАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚИЗИЛСУВ ДЕҲҚОН ХИЗМАТИДА

Яккабоғ тоғ ёнбағрида яна бир обиҳаёт манбаи — Қизилсув сунъий денгизи дастлабки навбати ишга тушди. «Кашкадарьяводстрой» трестининг Оқмирза Бойназаров бошлиқ Яккабоғ колонناси коллективи СССРнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, сув омборининг биринчи навбатини тез ва сифатли қуришга эришди.

Бунёдкорлар бу ерда 2 миллион 460 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Сув омбори дастлабки навбати ҳавзасида ҳозирнинг ўзидаёқ 1 миллион 800 минг кубометр обиҳаёт тўпланди. Сув омбори икки минг гектар экинзорни сув билан таъминлашни яхшилайди.

Азамат ирригаторлар 1984 йилгача Қизилсув сув омборининг иккинчи ва учинчи навбатини ҳам қуриб битказиш, лойиҳадаги қувватга етказиш учун ғайрат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қилмоқдалар. Сув омбори тўла қуриб битказилгач, унда 20 миллион кубометр сув тўплаш имконияти туғилади.

Яккабоғ райони колхоз ва совхозларида қўшимча 10 минг гектар ерни суғориш мумкин бўлади. Қизилсув сув омбори ҳозирданоқ деҳконга хизмат қиляпти.

М. КАРОМОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУҲАББАТ ҚЎШИҒИ

Бугун А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР академик Катта театрида машҳур совет композитори Тихон Хренниковнинг «Муҳаббатга муҳаббат билан» балети премьераси бўлади

СССР халқ артисти, Ленин ва СССР Давлат мукофотлари лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тихон Николаевич Хренниковнинг асарлари совет музика санъатининг ноёб намуналаридан ҳисобланади. Кўп миллионли санъат мухлислари бу композиторнинг «Бўронда», «Таги паст қуёв», «Она», «Баҳайбат бола» операларини, «Юз шайтон ва бир қиз», «Оқ тун» оперетталарини, «Муҳаббатга муҳаббат билан» балетини азалдан яхши билишади ва севишади. Т. Хренниковнинг турли йилларда ёзилган симфониялари, оркестр ва фортепиано, скрипка, виолончел учун концертлари, шунингдек, бир қатор драматик спектакллари ҳам кўпчиликка маълум ва машҳур.

Композитор ўзбекистонлик ҳамкасблари, опера ва балет усталари билан яқиндан ҳамкорлик қилиб келади. Масалан, унинг «Бўронда» операси 1941 йилдаёқ А. Навоий номидаги театрда саҳналаштирилиши катта воқеа бўлганди. Узоқ алоқа ва ҳамкорлик кейинги йилларда ҳам давом этмоқда. «Муҳаббатга муҳаббат билан» балети бунинг ёрқин далилидир.

Суратда: композитор Тихон Хренников (ўртада) «Муҳаббатга муҳаббат билан» спектаклининг ижодкорлари билан. Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

Балет атиги уч ярим ой ичида саҳнага чиқди. Уни саҳналаштирган Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Иброҳим Юсупов Тихон Николаевич Хренниковга «Муҳаббатга муҳаббат билан»ни саҳналаштириш истагини айтганида устоз бу таклифни катта қувонч билан кутиб олди. Иш дастлаб Москвада давом этди. И. Юсупов яратилажак спектаклнинг оригинал чиқиши учун интилди. Асарга композитор билан келишилган ҳолда бўлса-да янги картина қўйишлди. Халқ сайлини тасвирлайдиган бу картина дирижёр ва рассомга ҳам маъқул келди.

В. Шекспирнинг «Йўқ нарсадан чиққан бир талай ғавғо» комедиясига ёзилган мазкур балетга композиторнинг қизи, талантли рассом Наталья Хренникова оригинал безаклар ишлади. Спектаклдаги асосий ролларни СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Бернора Қориева, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, балет артистларининг IV Халқаро конкурси дипломанти Замира Давлатмуродова, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Феруза Саъдуллаева, балет артистларининг Токиода бўлиб ўтган Халқаро конкурси лауреати Василий Ключко, шунингдек, Ҳасан Бозоров, Георгий Гусев каби ёш, талантли артистлар ижро этишади.

Премьера арафасида Тошкентга келган атоқли композитор спектакль репетициясида бўлди.

— Мен Тошкентнинг Катта театри коллективини азалдан яхши биламан ва севаман, — дейди Т. Н. Хренников. — Ўзбекистонлик опера ва балет усталари ажойиб ижрочилиги билан ўз республикасидагина эмас, бутун мамлакатимизда машҳур. Уларнинг ўтган йили Москвада, гастроль пайтида намойиш этган спектакллари ҳамон ёдимизда. Пойтахт санъат мухлисларига катта қувонч бағишлаган ана шу асарлар ижрочилари орасида «Муҳаббатга муҳаббат билан»нинг ҳозирги ижрочилари ҳам бор эди. Балетим саҳнага ғоятда чиройли чиқаётганидан хурсандман. Мени, айниқса, машҳур санъаткор Бернора Қориеванинг ажойиб, бетакрор ижрочилиги хурсанд қилди. Балеринамиз асарни пухта тушуниб ўйнайди. Унинг ҳаракатлари, саҳна талқинлари жозибадор ва гўзал. Балетни мамлакатимизда, чет элларда жуда кўп таниқли санъаткорлар ижро этишган. Аммо, Бернораннинг маҳорати, ижрочилиги улардан бутунлай фарқ қилади. Совет балет санъатининг моҳир намояндаси Бернора Қориева қатнашган ҳар бир спектакль кўп сонли томошабинлар учун ҳамиша қувонч бахш этиб келган экан, менинг асарим ҳам шундай бўлиб қолишига ишонаман.

«Муҳаббатга муҳаббат билан»нинг музика рақбари ва дирижёри Ўзбекистон ССР халқ артисти Абдуғани Абдуқаюмов.

Севги-муҳаббатни, унинг буюк қудратини, бебаҳо имкониятларини тараннум этган янги балетнинг саҳналаштирилиши музика ва хореография маданиятимизда қувончли воқеадир.

Ю. БЕРДИЕВ.

МОЛЕКУЛА ЖАРРОҲЛАРИ

Инсон фаолиятининг янги-янги уфқларни очиб бериб, бизларнинг тасаввуримизни қаяжонга тўлдириб қойил қолдирадиган замонавий илмий-тадқиқотлар қаторига космос ва атом билан бирга бугунги кунда қақли равишда жонли тўқимани ўрганишнинг биохимик технологияси ва унинг энг нозик соҳаси бўлган генетика инженерлигини қўйиш мумкин.

Маълумки, ирсият ҳақида нимаики билсак, уларнинг ҳаммаси бирин-кетин жойлашган генлар ичида яширингандир. Бу генларнинг ҳар бири ёки ҳар бир группаси организмнинг у ёки бошқа аломатларининг шаклланиши учун жавоб беради. Агар генни шу занжирдан юлиб олиб, уни бошқа организмга жойлаштирилдиган бўлса, жуда қизиқ, аксарият кўпинча табиатда учрамайдиган ирсият бирикмалари ҳосил бўлади. Генетика инженерлиги худди шу «жарроҳлик» билан шуғулланади.

Хатто оддий жарроҳлик операциясини ўзига хос асбоблар ёки рефлекторсиз тасаввур этиб бўлмайди. «Скальпел»ни қўлга олишдан олдин занжирнинг қайси халқасини ушлаш лозимлигини аниқ кўриб, бунда қайси ген керакligини яхши билиш керак. Ҳозирча юксак даражада радиоактив бўлган фосфор — 32 изотопи бунинг ягона воситаси бўлиб хизмат қилмоқда. Жуда мусаффо фосфор —32 ва унга хос бўлган бирикмалар сехрли нурлар сингари инсон кўзидан ҳанфона бўлган микро олам ҳодисаларидан бирига қараб дарча очди.

Сўнгги вақтларга қадар бу изотоп ва унинг ҳосилалари дунёда икки фирмада — Америкадаги «Ньюингланд Нуклеар» ва Англиядаги «Амершэм»да етиштирилари. СССРда бундай изотоп ҳосил қилинмасди. Бундай изотоплар бизнинг мамлакатимизга етказиб берилиши билан боғлиқ бўлган гаплар қўйида келтирилади. Лекин шуни айтиш керакки, бу билан боғлиқ бўлган нарсаларга айдлор биз эмасмиз. Яхшилик бор жойда ёмонлик ҳам бор. Олдиндан бўлса ҳам шуни айтиш керакки. СССРда фосфор—32 изотопини ишлаб чиқариш қисқа муддат ичида ўзлаштирилди. Бу ҳол генетика инженерлиги проблемалари бўйича назарий тадқиқотларни кенг ривожлантириш учун муҳимдир. СССР Озиқ-овқат программасида ҳам бу жиҳат алоҳида қайд этилган.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. Содиқов номига 1980 йил февраль ойининг бошларида Москвадан, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Ю. Овчинниковдан бир хат келди. «Яқинда, — дейилган эди хатда, — СССР Фанлар академиясининг президенти, академик А. П. Александров биз билан биргаликда жуда юксак радиоактив фосфор—32 ҳақидаги масалани муҳокама қилди. Жуда қисқа муддат ичида СССРда уни ва ундан ҳосил бўладиган бирикмаларни ишлаб чиқаришни ташкил этиш керак. Лекин уларнинг сифати жаҳон стандартига мос бўлиши лозим. Биз сизнинг академиянгизга қарашли Ядро физикаси институтининг «Радиопрепарат» корхонаси 1979 йилдаёқ Новосибирск органик химия институти билан хўжалик шартномаси доирасида ана шу ишни бошлаганликларини эшитиб жуда хурсанд бўлдик. Эҳтимол, бу ишимизнинг бошланишидир?».

Бу ўринда шуни айтиш керакки, фосфор—32 ўша вақтда мамлакатимизда фақат техника мақсадларида ишлаб чиқариларди, унинг радиоактивлик даражаси эса ДНКни аниқлаш учун зарур бўлганидан юз баравар кам эди. Фосфор—33 ҳам ишлаб чиқарилмоқда эди. Лекин унинг нурланиш қуввати жуда паст бўлиб ишлаб чиқариш ниҳоятда қимматга тушарди.

Алоҳида мусаффо фосфор —32 ни ҳосил қилиш хусусида СССР Фанлар академиясининг Сибирь бўлими ҳам қайғурарди. Худди унинг Органик химия институти 1979 йилда бизнинг «Радиопрепарат» корхонамизга юқорида айтилган хўжалик шартномасини тузишни таклиф этди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг «Радиопрепарат» корхонаси 1976 йилда замонавий фан, техника ва медицина учун радиоизотоплар ва уларнинг бирикмаларини олиш мақсадида ташкил этилган эди.

Эйди у ўз иш фаолиятининг сифат жиҳатдан янги босқичини бошлаб юборишни керак эди. Ҳатто унинг янги маҳсулотини маҳсулот деб аташ ҳам қийин. Чунки бу маҳсулотнинг миқдори граммлар билан эмас, балки атомларнинг сони билан ўлчанади. Бинобарин, бу ишлаб чиқариш қай даражада соф, мусаффо бўлиши керакligини тасаввур қилиш қийин эмас (аслида қийин). Чунки атмосферадан заррача чанг кириб қолгудек бўлса, бутун маҳсулот бракка чиқиб кетади. Бу «маҳсулот»ни эса иш давомида кўпдан-кўп талабгорларга бўлиш ва махсус контейнерларда тез вақт ичида Тошкентдан жуда узоқ бўлган жойларга атиги уч кеча-кундуз ичидаёқ етказиб бериш лозим бўлади.

Ҳар қандай янги ишда бўлганидек, бу ишнинг дастлабки кезларида ҳам кўпгина эшикларни қоқишга, планда кўрсатилмаган асбобускуналарни ундиришга тўғри келди. Лабораториялар мослашмаган эди, улар ўз қучимиз билан қайта жиҳозланди. Ийл-йўлакай шуни айтиш керакки, бу моддани ишлаб чиқариш йўлга қўйилган ҳозирги вақтда янги эҳтиёжлар пайдо бўлди — асбоб-ускуналар сотиб олиш учун қўшимча маблағлар, радиокимиё комплекс, белгили бирикмалар ва биопрепаратларнинг янги биохимия корпуси, замонавий упаковка цехи, янги циклотрон лозим бўлиб қолди.

Лекин энг муҳими шуки, коллектив дастлабки қаламларданоқ СССР Фанлар академияси Президиуми, Ўзбекистон республика ташкилотларининг мададини яқол сеза бошлади. Пухта ишлаб чиқилган ишлар программаси ва ходимларнинг катта ғайрат-шижоати туфайли қиска вақт ичида ишлаб чиқаришнинг кўпгина принципиал масалалари ҳал қилинди — реактор мишенларини нурлантиришнинг оптимал режими танланди ва юксак сифатли стандарт ҳом ашё олинди, химиявий ва бутунлай тозалаш технология линияси, ёт материалнинг кириб қолиш эҳтимоллигини йўққа чиқарувчи цухта дистилляция қурилмалари, препаратнинг ферментатив системаларидаги биохимик активлигини изотоп йўли билан суюлтириш ва анализ қилишнинг микрометодикаси ишлаб чиқилди, таралар ишлаб чиқиш йўлга қўйилди.

Бизнинг асримизда фанлар бир-бири билан туташган нуқталарда муҳим кашфиётлар қилинмоқда. Худди шунинг сингари масаланинг бошқа томони ҳам аник-равшандир: ҳар бир жиддий илмий ишнинг муваффақияти, айниқса комплекс ишларнинг муваффақияти илмий марказларнинг коллектив қучғайрати билангина таъминланади. Бу ўринда ҳам худди шундай бўлди. Новосибирск ва Тошкентда биргаликда олиб борилган ишларга СССР Фанлар академиясининг М. М. Шемякин номидаги биорганик химия ва молекуляр биология институтлари, СССР Главмикробиопром молекуляр биологияси Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти ҳам кўшилди. Бундай ҳамдўстликда янги ишнинг жонкуярлар группаси вужудга келди. Булар Новосибирскдан лаборатория мудирлари М. Грачев ва А. Аммосов ҳамда кичик илмий ходим М. Гришаев, Москвадан катта илмий ходим Р. Маслова, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг лаборатория мудири А. Мўминов, Тошкентдан аппаратчи В. Ларченко ва технолог В. Сидоровлардир. В. Сидоров фосфор—32 препаратини олиш технологияси устида ишлаш учун Новосибирскдан Тошкентга атайлаб кўчиб келган. «Радиопрепарат» бригадаси кечаю-кундуз иш ўрнидан кетмаган ҳоллар жуда кўп бўлганлигини ҳам айтиб ўтиш керак.

Корхонамизнинг ишидаги амалий йўналиш ижобий натижалар берди. Корхона ташкил этилан дастлабки кунларданоқ жорий этиш бўлимидан воз кечди. Бу билан у илмий қашфиётларни жорий этишнинг ўзи ўз фаолиятининг моҳиятини, асосини ташкил этишини таъкидлади. Истеъмолчилар билан тўғридан тўғри алоқа боғлашнинг бу принципи алоҳида мусаффо фосфор—32 ни ҳосил қилиш устида олиб борилган коллектив ишларни ташкил этишга асос бўлди.

Коллективнинг ана шундай ютуқларга эришишида маънавий, таъбир жойиз бўлса, сиёсий муҳит жуда муҳим роль ўйнади.

Юқорида айтилганидек, 1980 йилга қадар юксак радиоактив фосфор—32 изотопи фақат АҚШ ва Англиядагина ишлаб чиқарилар эди. Маълумки, худди шу йили АҚШ маъмурияти СССРга етказиб бериладиган баъзи асбоб-ускуналар ва товарларга эмбарго қўйган эди. Бу товарлар ичида фосфор—32 изотопи ҳам бор эди.

Бу узоқ вақт давомида олиб борилган империалистик тактиканинг бир кисми бўлиб, ундан мумкин бўлган ҳамма жойда бизнинг олга томон ҳаракатимизга халақит бериш ўриниш мақсади кўзланган эди. Бизнинг халқаро меҳнат тақсимоти афзалликларидан энг оқилона фойдаланиш тарафдори бўлиб келдик ва ҳозир ҳам шунинг тарафдоримиз. Бизнинг ҳамкорлик қилишга қизиқаётган капиталистик мамлакатларга келганда, улар билан баркарор ўзаро фойдали ҳамкорликлар, шу жумладан фан-техника соҳасидаги ҳамкорликлар ва технологияни катта пул эвазига чет элдан сотиб олишга ҳаққимиз йўқлиги тобора аён бўлиб қолмоқда. Фосфор—32 изотопи мисоли бунинг ёрқин далилидир.

Москва ва Новосибирск илмий марказларининг иштироки билан олиб борилган коллектив ижодий иш чор Россиясининг собиқ миллий чекка ўлкасида, илм-фан ва замонавий маърифат совет тузуми туфайли қанот ёзган Тошкентда рўёбга чиқарилди. Бу ҳол шундан далолат берадики, совет фани ва техникасининг илгор мавқелари эндиликда барча халқларнинг, мамлакатимиз барча республикаларининг ҳиссаси туфайли тобора кўп даражада таъминланмоқда. Бу эса КПСС XXVI съезди томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишнинг ишончли омилларидан биридир.

В. КУЛИГИН,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг «Радиопрепарат» корхонаси директори.
М. АБДУҚАЮМОВ,
директор ўринбосари, химия фанлари кандидати.
Тошкент.
(«ИЗВЕСТИЯ», 1982 йил 13 июнь).

СПОРТ

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ:

ҚИЙИН ЎЙИНДА ҲОАНИҚ ҲАКАМЛИК

Испанияда футбол бўйича жаҳон чемпионатининг дастлабки босқич финал ўйинлари тобора қизғин тус олмоқда. Бўлиб ўтган СССР — Бразилия командалари учрашуви ҳақида шарҳловчилар одил фикр-мулоҳазалар айтмоқдалар. Бразилия футболчиларининг устози Т. Сантана таъбири билан айтганда: «Энг марокли, айни пайтда қийин учрашувда» баъзи ноаниқликларга йўл қўйилди. Бунда учрашувни бошқарган испаниялик судья Л. Кастильяннинг айби бор. Боиси, у ўйин пайтида йўл қўйилган кўполлик, қонда бузишларни кўриб-кўрмасликка олди. Жумладан, футболчимиз Р. Шенгелияни 17-минутда дарвозани нишонга олай деб турганда кўполлик билан йиқитишди.

Ана шу вазиятни «Футбол қироли», Бразилиялик Пеле қуйидагича баҳолайди: «Жарима майдонида Шенгелияни ҳимоячи Луизиньо йиқитди. Бундай пайтда сўзсиз пенальти тўпи белгиланиши лозимлигини тан олиш керак». Ўша Луизиньо учрашувда ҳисоб тенглашгандан кейин оек ўрнига қўлга эркинлик бериб, тўпни ушлаб яна хатога йўл қўйди. Бу ҳам 11 метрли жарима тўпига лойиқдир. Ана шундай ноаниқликларга йўл қўйган судья парво қилмай, ўйинни давом эттираверди. Вахолонки ҳар икки ҳолда ҳам мухлисларнинг норозилик ҳайқириғи янграган эди.

Умуман, футболчиларимизнинг дастлабки учрашуви ҳаҳиқий мухлислар ва мутахассисларда зўр таассурот колдирди.

Чемпионатда яна 3 учрашув ўтказилди: Перу — Камерун — 0:0, Венгрия — Сальвадор — 10:1, Шотландия — Янги Зеландия — 5:2.

ШАШКА:

ПЕШҚАДАМНИНГ МАҒЛУБИЯТИ

Тошкентда рус шашкаси бўйича ўтказилаётган Ўзбекистон чемпионати якунланай деб колди. Ҳозир 8 турдан кейин Ш. Ёқубов 6,5 очко билан пешкадамлик қилмоқда. Б. Осмонов ва Д. Дорфманлар ҳисобида 6 тадан очко бор.

БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессиясида А. А. ГРОМИКО нутқи

НЬЮ-ЙОРК, 16 июнь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессияси ялпи мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико нутқ сўзлади.

У, жумладан, бундай деди: КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ҳозиргина ўқиб эшиттирилган мактубида бугунги кунда инсоният олдида турган энг ўткир проблемага — тинчликни сақлаб қолиш проблемасига Совет Иттифоқининг ёндашуви мужассам тарзда ифода этилган.

Турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш, улар ўртасидаги барча низоли масалаларни тинч воситалар билан ҳал этиш СССР ташқи сиёсий йўлининг энг муҳим негизидир. КПСС XXVI съезди қабул қилган ва 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программасининг моҳияти ана шундадир.

Совет Иттифоқи, унинг иттифоқчилари — Варшава Шартномасидаги социалистик мамлакатлар олга сурётган барча тинчлик ташаббуслари ана шундан яққол далолат беради. Л. И. Брежневнинг ядро уруши хавфини бартараф этиш тўғрисида астойдил ғамхўрлик руҳи билан суғорилган нутклари бунинг ёрқин далилидир.

Бизнинг мамлакатимиз ҳа ниҳоятда муҳим ҳамиятга молик қадам қўймоқда. Совет Иттифоқи ўз зиммасига ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини қабул қилади. У бир томонлама тартибда шундай қилмоқда. Бошқа ядровий давлатлар биздан ўрнак олганлари тақдирда амалда ядро уруши чиқиш эҳтимоли йўқотилган бўлади.

Совет делегациясининг бошлиғи Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини тўхатиш ва қуролсизланиш, янги уруш хавфини бартараф этиш вазифаси амалий тарзда, давлатлар ўртасидаги битимлар йўли билан ҳал этилиши учун курашиб келганлигини ва ҳамон курашаётганлигини қайд этиб, сўнгра бундай деди:

Аммо маълумки, халқаро сиёсатнинг бошқа жиҳати ҳам мавжуд. Бу жиҳат қуролланиш пойгасини давом эттиришга, унга яна ҳам кенг кўлам бахш этишга асосланган. Бундай йўлни пропаганда максадида никоблаш учун не-не уйдирмалар рўкач қилинмоқда. Ана шу уйдирмалар ҳам кенг кўламда тўқиб чиқарилмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммасида СССР билан АҚШ ўртасидаги, Варшава Шартномаси билан НАТО ўртасидаги мавжуд ҳарбий мувозанатни бузиш, зўравонлик позициясини эгаллаш, ана шу позицияда туриб иш кўриш, ўз ҳукмини шу жумладан музокаралар столи атрофида ҳам бошкаларга мажбуран ўтказиш тўғрисидаги йўл-йўрик намоён бўлмоқда.

Вашингтонда эълон қилинган ва стратегик қуролларга тааллуқли бўлган планнинг устки чиқобини олиб ташлаш кифоя, ана шунда бу план бошқа томоннинг хавфсизлигига путур етказишга, ўзининг ҳарбий программаларини амалга оширишга ва ўз-ўзидан равшанки, унга яхши тайёргарлик кўрилиши лозим, деган фикрга асосланади.

Афтидан, ана шундай учрашув чоғида қурол-яроғларни қисқартириш ва қуролсизланиш проблемалари, яъни Бош Ассамблея ҳозирги махсус сессиясининг марказида турган проблемалар мукаррар сиёсати тобора кўпроқ милитаризм руҳи билан суғорилаётганлигини кўрсатувчи янги-янги далиллар ҳар куни пайдо бўлмоқда. Милитаристик жазавада ҳар қандай жазавали ҳарбий доктриналар ҳам вужудга келади. Биринчи ядро зарбаси тўғрисида қотиб қолган эски оддий бир ишдек гапирмоқдалар, вахолонки, гап ядро урушини бошлашдан иборат жиноий концепция ҳақида бормоқда.

Совет Иттифоқи ҳарбий устунликка эришиш йўлини принципиал рад этади. Унинг ўзи ҳарбий устунликка интилаётгани йўқ, шу билан бирга ҳеч кимнинг бундай ҳуқуқини ҳам тан олмайди. Ўз-ўзидан равшанки, бизнинг мамлакатимиз ҳар қандай шароитларда ўз хавфсизлиги тўғрисида, ўзининг иттифоқчилари ва дўстлари хавфсизлиги ҳақида ғамхўрлик кила олади. Л. И. Брежневнинг тегишли баёнотлари ҳаммага яхши маълум.

Сўнгра А. А. Громико қуйидагиларни айтди: хўш, Вашингтоннинг ҳарбий устунликка эришишга қаратилган йўлини нима билан изоҳлаш мумкин? Бутун дунёга ҳукмронлик қилиш орзуси баъзи кимсаларнинг бошини ниҳоятда айлантириб қўйган деган таассуротдан воз кечиш амри маҳол.

А. А. Громико Европада ядро қуролини чеклашга доир Женевада ўтаётган Совет — Америка музокараларига тўхталиб бундай деди: хўш, Совет Иттифоқи нимага интилмоқда? Европани ҳам ўртача олисликка учириладиган барча турдаги ядро қуролларидан батамом воз кечиш тўғрисида ахдлашиб олишга тайёрмиз. Биз ҳар икки томон — СССР билан НАТОнинг ўртача олисликка учириладиган ядро қуролларини босқичма-босқич, аммо талай даражада — юзлаб миқдорда қисқартиришга ҳам тайёрмиз.

СССР делегациясининг рахбари стратегик қурол-яроғлар проблемаси тўғрисида гапириб, қуйидагиларни қайд этди: Л. И. Брежнев ўзининг якинда сўзлаган нуткида Совет — Америка музокаралари бир битимга эришишга олиб келмоғи учун нималар талаб этилишини аник кўрсатиб ўтди.

Биринчидан, музокаралар қуролланиш пойгасини давом эттириш ва таркиб топган мувозанатни бузиш учун никоб бўлиб хизмат қилмай ҳакиқатан ҳам стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш мақсадини кўзлаши керак.

Иккинчидан, томонлар музокараларни бир-бирининг қонуний хавфсизлик манфаатларини ҳисобга олган ҳолда ва тенглик ҳамда баб-баравар хавфсизлик принципига қатъий мувофиқ равишда олиб боришлари зарур.

Маълумки, деди сўнгра А. А. Громико, Л. И. Брежнев АҚШ президенти Р. Рейган билан учрашув ўтказиш тўғрисидаги конкрет таклифи олга сурди. Совет Иттифоқи олий даражадаги учрашув ўтказилиши керак ва ўз-ўзидан равшанки, унга яхши тайёргарлик кўрилиши лозим, деган фикрга асосланади.

Афтидан, ана шундай учрашув чоғида қурол-яроғларни қисқартириш ва қуролсизланиш проблемалари, яъни Бош Ассамблея ҳозирги махсус сессиясининг марказида турган проблемалар мукаррар равишда асосий ўринни олган бўлур эди.

Совет Иттифоқи ядровий қуролсизланиш программасини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш фойдали бўлур эди, деб ҳисоблайди. Бу программа босқичма-босқич амалга оширилган бўлур эди. Турли хил ядро қуролларини яратиш учун парчаланувчи материаллар ишлаб чиқаришни тўхатиш шу программанинг дастлабки босқичларидан бири бўлиши мумкин эди. Совет Иттифоқи бу масалани умуман ядро қуролларини чеклаш ва бундай қуроллар билан қуролланиш пойгасини тўхататиш нуқтаи назаридан кўриб чиқишга тайёрдир.

Ядро қуролини тарқатмаслик режимини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини тўхататиш соҳасидаги энг муҳим вазифа бўлиб келди ва шундай бўлиб колмоқда.

Ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш проблемаси ҳам ҳал этилиши зарур, бу проблемани тубдан, шунингдек қадам-бақадам ҳал этиш мумкин. Совет Иттифоқи АҚШ ва Англия билан уч томонлама музокараларни дарҳол яна бошлаб юбориш керак деб ҳисоблайди, бу музокараларни улар якунловчи босқичда тўхтатиб қўйган эдилар.

Ҳар қандай турдаги қуролни космик фазода жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисида ахдлашиб олиш керак бўлур эди. Совет Иттифоқи шу масала юзасидан тақдим этган халқаро шартнома лойиҳасини БМТга аъзо бўлган давлатлар кенг кўламда маъқулладилар.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қуролланиш пойгаси космик фазони ва дунё океани чуқурликларини қамраб олмаслигини ёқлаб фикр билдириши керак. Бутун инсониятнинг тинч келажаги учун космик фаза билан жаҳон океанининг ҳамияти муттасил ортиб бормоқда.

Совет Иттифоқи — қуролли кучларнинг ва оддий қурол-яроғларнинг ҳозирги даражалари анча пасайтирилиши тарафдоридир. Аввалига масалан, қуролли кучларни ва оддий қурол-яроғларни кўпайтирмаслик тўғрисида ахдлашиб олиш мумкин бўлур эди. Сўнгра эса уларни жаҳон миқёсида ҳам, шунингдек айрим районларда ҳам қисқартириш тўғрисидаги музокараларга киришиш мумкин бўлур эди.

Марказий Европада татбиқ этилган шундай музокаралар Венада олиб борилмоқда. Совет Иттифоқи бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда Ғарбдаги музокарадошларимизни марказий Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги битимни тайёрлаш ишига ниҳоят кўшилишга яна даъват этади. Томонлар ўртасидаги мувозанатни бу ерда ҳам бузиш сиёсатини улоқтириб ташлаш пайти келди.

Пировардида СССР делегациясининг бошлиғи бундай деди: Совет Иттифоқи «Ортиб бораётган ядро хавф-хатари бартараф этилсин, қуролланиш пойгаси жиловлансин» Меморандумини ушбу сессияга кўриб чиқиш учун тақдим этади. Меморандумда мамлакатимизнинг принципиал позициялари ҳам, шунингдек энг муҳим конкрет таклифлари ҳам умумлаштирилган. Биз БМТга аъзо бўлган давлатлар ана шу принципиал позициялар ва конкрет таклифларни зўр эътибор бериб ўрганадилар ҳамда қўллаб-қувватлайдилар деб, ишонч билдирамиз.

АНГЛИЯ — АРГЕНТИНА МОЖАРОСИГА ДОИР

Буэнос-Айресда расмий равишда эълон қилинишича, Мальвин (Фолькленд) оролларининг маъмурий маркази — Пуэрто-Архентино (Порт-Стэнли) учун бўлган бир неча кунлик шиддатли жанглардан кейин Англия билан Аргентина ўт очишни тўхатиш тўғрисида бир битимга келдилар. Аргентина қуролли кучлари бирлашган қўмондонлигининг маълумотномасида айтилишича, архипелаг ҳарбий губернатори генерал Менендес Британия экспедициячи корпусининг қўмондони генерал Мур билан музокаралар ўтказди. Нотиқлар Архентинас ахборот агентлиги, шунингдек Би-би-си телекомпанияси хабар қилади: генерал Менендес Аргентина президенти билан маслаҳатлашиш учун шошилинч равишда Буэнос-Айресга учиб кетди. Чамаси Порт-Стэнли учун жанг тугаганга ўхшайди, деб уқтиради Би-би-синнинг мудофаа масалаларини ёритувчи обзорчиси, каммо бу Фолькленд ороллари проблемаси ҳал этилганини асло билдирмайди».

Аргентина ташқи ишлар министри Н. Коста Мендес журналистлар билан суҳбатда Пуэрто-Архентино (Порт-Стэнли) қўлдан кетганлиги ҳали уруш тугаганини билдирмаяпти, дипломатия йўли билан мақбул тарзда бир карорга келинмагунча биз курашаверамиз, — деди у.

(ТАСС, 15 июнь).

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 19 июнда чиқади

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Англия — Франция. 11.15 — Футбол. Жаҳон чемпионати. ГФР — Жазоир. 12.05 — РСФСР Давлат духовой оркестри чалади. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — П. Чайковский номли VII халқаро конкурсда. 16.10 — «СССР халқ ўқитувчилари» турнумидан. 16.40 — «Экватор»лик пассажир. Болалар учун фильм. 18.00 — Миллионлар ленинча университети. 18.30 — Футбол. Жаҳон чемпионати. ГФР — Жазоир. 19.20 — Дунё воқеалари. 19.35 — Футбол шарҳи. 20.05 — Г. Димитров туғилган кунининг 100 йиллигига Сандон ёки болга. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.15 — Футбол. Жаҳон чемпионати. ЧССР — Кувайт. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Хонадонингизга осойишталик. Бадиий фильм. 1-серия. 10.25 — Испан тили. 10.55 — Горичилар, қаердасиз! 11.40 — Илмий-оммабоп фильмлар. 12.00 — Концерт. 12.30 — Рус қўшиқлари ва романслари. 13.00 — Табиатшунослик. 13.20 — Мени туш-шунинг, ойи. Бадиий фильм. 14.35 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 15.00 —Фильм-концерт. 15.50 — Сиз яратган бог. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Жасорат. 19.20 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 — Уфқ. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳамдўстлик. 21.15 — Халқ оҳанглари. 21.30 — Время. 22.05 — Хонадонингизга осойишталик. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Бойчечак. 12.00 — Спектакль. 13.10 — Шер кабри. Бадиий фильм. 14.25 — Киножурнал. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ешлик. 19.00 — Ташаббускорлар ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар. 19,30 — Ахборот. 19.45 — «Шарқ юлдузи» журнали 50 ёшда. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари. 22.20 — СССР ташқил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган Иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Латвия телевидениеси. Кўрсатув тугагач — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Математика. 19.15 — Инсон инсоният учун. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Янги марралар сари. 21.00 — Ишиб ув ҳақида ҳикоя. Фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Классик куйларидан концерт. 9.30 — Бадиий ҳаваскорлар ижро этади. 12.10 Ўзбекистон ашиқси. 13.00 —Партия программаси амалда. 14.00 — Табаррук замин. 18.55 — Ўзбекистон композиторлари VIII съезднинг кундалиги. 19.25— Ешлик. 20.50 — Г. М. Димитров туғилган кунининг 100 йиллигига. 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Область театрларининг солистлари ижро этади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти коллективи патент-лицензия бўлими бошлиғи М. С. Расулқуловга онаси Ойниса РАСУЛҚУЛОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЭРКАТОЙЛАР УЧУН

Кушқунок Ўзбекистон районидаги ривожланиб бораётган кишлоқлардан бири. Бунда ҳаётимиз гуллари болаларга бўлган ғамхўрлик айниқса ибратлидир. Кейинги икки-уч йил мобайнида С. Айний номли мактаб учун 720 ўринли типовой бино, иккита болалар боғчаси қуриб фойдаланишга топширилди. Шунингдек, 320 ўринли янги мактаб биноси ҳам қўлдан чиқди. Янги ўқув йилидан бошлаб унда болаларнинг кувноқ овози янграйди.

М. УМАРОВ,
И. ТУРДИАЛИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

1982—1983 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

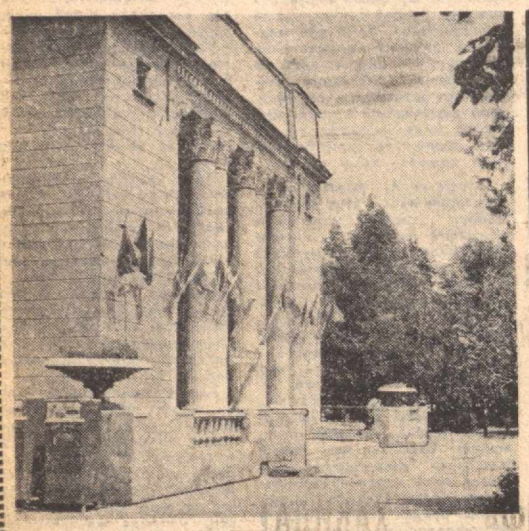

Тошкент халқ хўжалиги институти

(Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183-уй)

Кундузги ўқишга: халқ хўжалигини планлаштириш, саноатни планлаштириш; моддий-техника таъминоти экономикаси ва уни планлаштириш; меҳнат экономикаси; қишлоқ хўжалигини планлаштириш; савдо экономикаси; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; молия ва кредит, статистика; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи; иқтисодий ахборотларни механизация ёрдамида қайта ишлашни ташкил этиш; қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи; иқтисодий кибернетика.

Кечки ўқишга: халқ хўжалигини планлаштириш; саноатни планлаштириш; моддий-техника таъминоти экономикаси ва уни планлаштириш; меҳнат экономикаси; савдо экономикаси; молия ва кредит; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи; иқтисодий ахборотларни механизация ёрдамида қайта ишлашни ташкил этиш.

Сиртқи ўқишга: халқ хўжалигини планлаштириш; саноатни планлаштириш; моддий-техника таъминоти экономикаси ва уни планлаштириш; меҳнат экономикаси; қишлоқ хўжалигини планлаштириш; савдо экономикаси; молия ва кредит; статистика; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи; қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи.

АНДИЖОН ФИЛИАЛИ

(Андижон шаҳри, Жданов кўчаси, 56-уй)

Кечки ўқишга: саноатни планлаштириш; савдо экономикаси; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи.

Сиртқи ўқишга: саноатни планлаштириш; қишлоқ хўжалигини планлаштириш; савдо экономикаси; молия ва кредит; қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи.

ҚЎҚОН СИРТҚИ УМУМИҚТИСОД ФАКУЛЬТЕТИ

(Қўқон шаҳри, Энгельс кўчаси, 2-уй)

Сиртқи факультетнинг ўқув-консультация пунктлари қуйидаги шаҳарларда жойлашган.

Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 60-уй.

Қарши шаҳри, Кўчабоғ кўчаси, 17-уй.

Тошкент халқ хўжалик институтининг сиртқи таълим ихтисослари бўйича ҳужжатлар қабул қилинади.

Фарғона политехника институти

(Фарғона шаҳри, Фарғона кўчаси, 86-уй)

Кундузги ўқишга: нефть ва газ қудуқларини парма-лаш; саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкциялари корхоналарини механик жиҳозлаш; енгил саноат машиналари ва аппаратлари; ноорганик моддалар технологияси; тиқув буюмлари технологияси; саноат ва граждан қурилиши; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг анализи; маиший хизмат кўрсатиш экономикаси ва уни ташкил этиш.

Кечки ўқишга: нефть ва газ қудуқларини парма-лаш; саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкциялари корхоналарини механик жиҳозлаш.

ҚЎҚОН УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Қўқон шаҳри, Энгельс кўчаси, 2-уй)

Кечки ўқишга: машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар; саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: машинасозлик технологияси; металл кесадиган станоклар ва асбоблар.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 104-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: чет тиллари: инглиз, немис, француз, испан тили (кундузги ўқишга).

БУХОРО ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ

(Бухоро шаҳри, Ульянов кўчаси, 25/2-уй)

Кундузги ўқишга: озиқ-овқат ишлаб чиқариши машиналари ва аппаратлари; машинасозлик; донни сақлаш ва уни қайта ишлаш технологияси; нон ёпиш, макарон ва кондитер ишлаб чиқариш технологияси; умумий овқатланиш технологияси ва уни ташкил этиш; тиқув буюмлари технологияси; чарм буюмлар технологияси; чарм ва мўйна технологияси; чарм буюмларини конструкциялаш; қурилиш; кенг истеъмол моллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш; енгил саноат машиналари ва аппаратлари; озиқ-овқат моллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Кечки ўқишга: нефть ва газ конларини ишлаш технологияси ва уни комплекс механизациялаш; саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалигининг электр таъминоти; қишлоқ хўжалик машиналари; енгил саноат машиналари ва аппаратлари; умумий овқатланиш технологияси ва уни ташкил этиш; табиий ва химиявий толаларни йигириш; саноат ва граждан қурилиши; кенг истеъмол моллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи ўқишга: умумий овқатланиш технологияси ва уни ташкил этиш; тиқув буюмлари технологияси.

М. УЛУҒБЕК НОМЛИ САМАРҚАНД АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

(Самарқанд шаҳри, Лолазор кўчаси, 70-уй)

Кундузги ўқишга: архитектура; саноат ва граждан қурилиши; қишлоқ хўжалик қурилиши; шаҳар қурилиши; иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация; қурилиш экономикаси ва уни ташкил этиш; аҳоли яшайдиган қишлоқ жойлар архитектураси ва планировкаси.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация; қурилиш экономикаси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қишлоқ хўжалик қурилиши.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Горбунов кўчаси, 5-уй)

Кундузги ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; химиявий толалар технологияси; табиий ва химиявий толаларни йигириш; пардозлаш ишлаб чиқаришнинг химиявий технологияси ва ускуналари; трикотаж ишлаб чиқариши; тиқув буюмлари технологияси; полиграфия ишлаб чиқариш технологияси; тўқувчилик; тиқув буюмларини конструкциялаш; кенг истеъмол моллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш; меҳнатни нормалашни ташкил этиш.

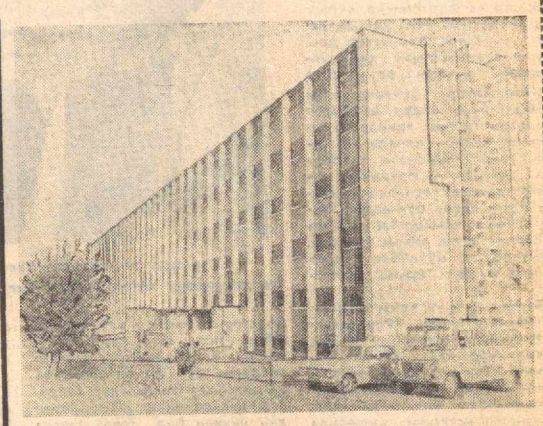

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; табиий ва химиявий толаларни йигириш; тиқув буюмлари технологияси; тўқувчилик; тиқув буюмларини конструкциялаш; кенг истеъмол моллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш; меҳнатни нормалашни ташкил этиш.

Сиртқи ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; тўқувчилик; кенг истеъмол моллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш; трикотаж ишлаб чиқариш; табиий ва химиявий толаларни йигириш.

НАМАНГАН ФИЛИАЛИ

(Наманган шаҳри, 2-микрорайон, 142-уй)

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; табиий ва химиявий толаларни йигириш; тўқувчилик.

Сиртқи ўқишга: тўқувчилик.

АНДИЖОН ФИЛИАЛИ

(Андижон шаҳри, Фрунзе кўчаси, 19-уй)

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; табиий ва химиявий толаларни йигириш; тўқувчилик.

Сиртқи ўқишга: трикотаж ишлаб чиқариши.

МАРҒИЛОН УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Марғилон шаҳри, Ипак комбинати)

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари; табиий ва химиявий толаларни йигириш; тўқувчилик.

Ўзбекистон ССР Олий ўқув юртларига қабул қилиш қондалари ҳақида маълумот олиш учун газетанинг 9 июнь сонига қаралсин.

МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҲАМЗА НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй, телефон 33-35-75)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, эстрада оркестри асбоблари.

А. НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ ҚОШИДАГИ ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 31-уй. Телефон 56-24-36)

Кундузги ўқишга: балет артисти, халқ рақс ансамбли артисти.

ЖИЗЗАХ САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Жиззах шаҳри, Мир кўчаси, 14-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш.

О. ХЎЖАЕВ НОМИДАГИ БУХОРО МАДАНИЯТ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, К. Маркс кўчаси, 3-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

ТОШКЕНТ МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, 2-Чимбой кўчаси, 97-уй, Телефон 46-04-40)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши, бадиий безаш.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Т. ЖАЛИЛОВ НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Андижон шаҳри, 3-микрорайон, Лермонтов кўчаси, 49-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, хор дирижёрлиги, ашула, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

НАМАНГАН САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Наманган шаҳри, Навоий кўчаси, 37-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

НАМАНГАН МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳри, Ахси кўчаси, 18-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

П. БЕНЬКОВ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА БАДИИЙ БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳри, Байналминал кўчаси, 2-уй, телефон 44-29-81).

Кундузги ўқишга: чизмачилик ва расм, театр безаги, ёғоч, суяк, тошга бадиий ишлов бериш, бадиий безаш, бадиий керамика, бадиий костюмчилик.

М. АШРАФИЙ НОМИДАГИ БУХОРО ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Бухоро шаҳри, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 16-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

Д. ШОМУРОДОВ НОМИДАГИ НУКУС САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, Октябрь кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

НУКУС МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, Ленин кўчаси, 23-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Бекобод шаҳри, 64-квартал, 14-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

ТЕРМИЗ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Термиз шаҳри, Наримонов кўчаси, 47-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги.

ҚЎҚОН САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Қўқон шаҳри, Советская кўчаси, 10-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш.

ГУЛИСТОН ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Гулистон шаҳри, Советская кўчаси, 43-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

ҚАРШИ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Қарши шаҳри, Ленин кўчаси, 257-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги.

ФАРҒОНА САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Фарғона шаҳри, Конституция кўчаси, 31«а»-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

РЕСПУБЛИКА ЭСТРАДА-ЦИРК САНЪАТИ СТУДИЯСИ

(Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй. Телефон 33-33-90).

Кундузги ўқишга: эстрада ва цирк артисти: бўлимлар: вокаль (эстрада ижрочилари), чолғу асбоблари (гитара, орган, фортепьяно, гижжак, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар), нутқ, цирк, эстрада рақси.

ХАРРАТОВ НОМИДАГИ УРГАНЧ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Урганч шаҳри, Ленинград кўчаси, 1-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси.

ҚАРШИ МАДАНИЯТ ТЕХНИКУМИ

(Қарши шаҳри, Индустриальная кўчаси, 130-уй)

Кундузги ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

Сиртқи ўқишга: маданий-оқартув ишлари, кутубхона иши.

САМАРҚАНД САНЪАТ БИЛИМ ЮРТИ

(Самарқанд шаҳри, К. Маркс кўчаси, 2«а»-уй)

Кундузги ўқишга: фортепьяно, торли чолғу асбоблари, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, балет артисти, бадиий безаш, халқ рақс ансамбли артисти.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

8 йиллик ёки ўрта маълумотли СССР гражданлари билим юртларига кириш ҳуқуқига эгадирлар. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга 30 ёшгача, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишга эса чекланмаган ёшгача бўлган гражданлар қабул қилинади.

СССР территориясида яшовчи ҳорижий давлат гражданлари умумий асосларда қабул қилинади. Қабул қилиш ҳақидаги ариза ўрта махсус билим юрти директори номига ёзилиб, унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: 8 йиллик ёки ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-форма), амалий иш стажи борлар, шунингдек, сиртқи бўлимга кирувчилар меҳнат дафтарчасидан кўчирма топширадилар, 3х4 см. ҳажмдаги 4 та фотосурат.

Билим юртига кирувчилар туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномани шахсан кўрсатадилар.

АРИЗАЛАР ВА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҲАМДА СТУДЕНТЛИККА ЕЗИШ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ:

КУНДУЗГИ — музика билим юртлари, санъат билим юртлари, рассомлик билим юртларида — аризалар 5 июлгача, кириш имтиҳонлари 6 июлдан 20 июлгача, студентликка ўтказиш 21 июлдан 24 июлгача; маданий-оқартув техникумларида ва маданият техникумларида аризалар: 8 синф ҳажмида маълумотлилардан 31 июлгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача, студентликка ўтказиш 21 августдан 24 августгача; ўрта маълумотлилардан — 1 июндан 14 августгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 21 августгача, студентликка ўтказиш 22 августдан 24 августгача; эстрада-цирк санъати студиясига аризалар 1 августдан 20 августгача, кириш имтиҳонлари 20 августдан 30 августгача қабул қилинади;

СИРТҚИ — маданий-оқартув техникумлари ва маданият техникумларида аризалар 10 августгача, кириш имтиҳонлари 20 июнгача, 10 июлдан 20 июлгача, 10 августдан 20 августгача қабул қилинади, студентликка ўтказиш 21 августдан 30 августгача ўтказилади.

Р. 02030. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 141. 2.